

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Politiske Betragtninger med Blik paa Danmark og Holsteen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 17. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1831_490A-txt-shoot-idm388/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ning, hvor de saae Magt. Dertil vil jeg indskrænke mig, thi hvem der kan troe, at det Samme der er færderværligt i det Smaa, skal være gavnligt i det Store, eller at en Stat kan blive lykkelig ved hvad der forstyrret alle Huse, hvorfaf den bestaaer, han ikke aabenbar af en ved Grunde usædlig Daarstab.

Nu er der vel i Europa stor Forstiel ei blot paa hvid Man vilde vove, men selv paa hvid Man vilde ydre eller tilraade, for at faae en Republik, hvori Alle havde lige Friheder og Retigheder, og havde ikke andre Oprigheder, end dem de selv valgte, Isol ikke andre Love, end dem de selv bifalde, og har ikke andre Byrder, end dem de selv paalagde sig; men det er dog aabenbar allevegne, mellem de Ophylte, den herkende Tanke-Gang, at dette er Idealst af en Stats-Forsatning, som Man maa haave, engang skal gjøre hele Verden lykkelig, og som Man maa frøbe, saavidt muligt, at nærmest sig, da ethvert Land vil være lykkelig i samme Fors hold, som dets Forsatning ligner hint opfheide Mans ster. At den Franske Udsættelse af denne Undlings Tanke, i forrige Aarhundrede, saa gruelig strandede paa Anarchists (Pobel-Herredommets) Radikalier, og Tyranniets (Spydstage-Ritterens) Lovloshed, det betragter Man enten blot som en ulykkelig Hændelse, eller som en Folge af den Franske Letsværdighed, eller hilst som

foraarsaget af den foregaaende Despotisme, og den deraf udspændende Mangel paa Modenhed hos Folket, og at Forsegene ligesaavel og ligesaadan mishykkedes i alle Middel-Alderens Fri-Stader, og i Olds-Tidens, og ret skensyndig i Rom, hvor Folket dog havde syv hundrede Aar til at modnes, under en monarkisk-aristokratisk, og aristokratid-demokratisk Forsatning, det reed Man, eller det hustrer Man, eller det regner Man ikke, og saaer det i alt Falh hen med det Magts-Sprog, at nu er Folk blevet anderledes des dydige og ophylte, skiondt Man ikke saae Noget dertil i Frankrig, hvorfra jo dog al den Dyd og Opsyning er kommet, som Verden nu prænger med.

Hvid Man derimod skulde tanke, umulig kunde overses, er den Omstandighed, at alle de Huse, eg de er nu ikke saa saa, hvor Man har stræbt at indføre den fuldkomne Frihed og Lighed, saa Husbond og Madmoder, Barn og Tjenestes-Folk raabe alle dem selv, og raabe i Huset paa Omgang, der gaaer det spiltegtalt, og galere, jo større Hous-Holdningen, og jo mangfoldigere Bedriften er, jo det maatte aabenbar gaae til med Handens Konster, hvorpaa Man dog vel ikke stoler, om i en Stats-Husholdning, af langt videre Omfang, og med langt mere indvirklet Sammenheng, den Forsatning skulde være onder Brugter, end den var først, saavidt bekendt, i Utheden, og siden mange Steder, forend i det store Rom, og derpaa i

